

2. PLIKI MAPOWANE W PAMIĘCI RAM

Tworzenie **ObiektuMapowanyPlik**, którego zawartość fizyczna rezyduje w pliku dyskowym.

Tworzenie pliku mapowanego w pamięci:

1. Utwórz/Otwórz plik dyskowy, który będzie mapowany na PAO → **CreateFile**
2. Utwórz w jądrze **ObiektMapowaniePliku** → **CreateFileMapping**,
3. Zmapuj całość/część **OMPliku** na przestrzeń adresową PAO → **MapViewOfFile**.

Usuwanie pliku mapowanego w pamięci:

1. Anuluj mapowanie OMPliku na przestrzeń adresową procesu, → **UnmapViewOfFile()**
2. Zamknij OMPliku → **CloseHandle()**
3. Zamknij ObiektPlik → **CloseHandle()**

HANDLE **CreateFileMapping(** // tylko tworzy w jądrze ObiektMapowanyPlik

- ① HANDLE *hFile*, // handle to file to map, from **CreateFile**
 - ② LPSECURITY_ATTRIBUTES *lpFileMappingAttributes*, // optional security attributes, NULL
 - ③ DWORD *flProtect*, // protection for mapping object
 - ④ DWORD *dwMaximumSizeHigh*, // high-order 32 bits of object size
 - ⑤ DWORD *dwMaximumSizeLow*, // low-order 32 bits of object **size**
 - ⑥ LPCTSTR *lpName* // **name** of file-mapping object
-);

Zwraca uchwyt do ObiektMapowaniePliku lub w przypadku niepowodzenia **NULL**.

CreateFile w razie niepowodzenia zwraca **INVALID_HANDLE_VALUE (-1)**.

hFile: wskaźnik na plik dla którego tworzy się ObiektMapowanyPlik (zwraca wywołanie **CreateFile**),

Jeżeli **hFile = (HANDLE) 0xFFFFFFFF** to plik będzie współdzielony oraz 3-ci i 4-ty parametr muszą być ustawione.

lpFileMappingAttributes: -wskaźnik do struktury SECURITY_ATTRIBUTES, zazwyczaj **NULL** - standardowe zabezpieczenia i brak dziedziczenia zwróconego uchwytu.

flProtect: **PAGE_READONLY** -tylko czytanie,
ustawić **GENERIC_READ** w **CreateFile**;
PAGE_READWRITE -pisanie i czytanie,
ustawić **GENERIC_READ** i **GENERIC_WRITE** w **CreateFile**;;
PAGE_WRITECOPY - pisanie i czytanie. Pisanie tworzy prywatną kopię strony.
☞ Ustawić **GENERIC_READ** albo **GENERIC_READ | GENERIC_WRITE** w **CreateFile**;

Dodatkowo można dołączyć atrybuty:

SEC_NOCACHE -żadna ze stron **pliku mapowanego w pamięci nie może** być buforowana. W trakcie operacji Pisanie system będzie aktualizował zawartość tego pliku na dysku częściej niż zwykle.

SEC_IMAGE -informacja, że mapowany plik jest obrazem przenośnego, wykonywalnego pliku.

System sprawdza wówczas jego zawartość, aby ustalić atrybuty ochrony, które ma przypisać różnym stronom mapowanego obrazu (sekcja kodu pliku jest mapowana z atrybutem **PAGE_EXECUTE_READ**, sekcja danych z atrybutem **PAGE_READWRITE**).

SEC_IMAGE każe zmapować obraz pliku i ustawić odpowiednio ochronę strony.

dwMaximumSizeHigh, dwMaximumSizeLow: -maksymalne rozmiary pliku w bajtach.

Potrzeba dwóch 32-bitowych wartości, gdyż Windows obsługuje pliki potrzebujące 64 bity.

➔ Dla plików nie większych niż **4GB, dwMaximumSizeHigh** zawsze **0**.

☞ Jeśli obiekt mapowanie odzwierciedla aktualny rozmiar pliku, można podać **0** dla obu.

☞ Gdy wyłącznie czytanie lub nie dochodzi zmiany wielkości, można ustawić oba parametry na **0**.

lpName: -nazwa **ObiektuMapowanyPlik**.

Gdy plik mapowany w pamięci **nie** jest **współdzielony** przez inne procesy parametr ten ustawia się na **NULL**.

Wywołując **CreateFileMapping**:

-z flagą **PAGE_READWRITE**, system sprawdza, czy plik danych na dysku ma przynajmniej taki rozmiar jak w parametrach **dwMaximumSizeHigh** i **dwMaximumSizeLow**.

Jeśli plik jest mniejszy to system wydłuży go;

wydłużenie zapewnia istnienie odpowiednio dużej pamięci fizycznej, gdy plik będzie używany jako plik mapowany w pamięci.

-z flagą **PAGE_READONLY** lub **PAGE_WRITECOPY**, rozmiar przekazywany do funkcji musi być większy niż rozmiar fizyczny pliku dyskowego.

Funkcja **CreateFileMapping** tworzy tylko ObiektMapowanyPlik,

- **nie rezerwuje** obszaru przestrzeni adresowej,

- **nie mapuje** pamięci pliku na ten obszar.

Po utworzeniu **ObiektMapowanyPlik** należy **zarezerwować** obszar przestrzeni adresowej PAO na dane pliku i przydzielić te dane jako pamięć fizyczną mapowaną na obszar PAO.

LPVOID MapViewOfFile(// przydziela **pamięć fizyczną RAM** mapowanemu plikowi

- HANDLE *hFileMappingObject*, // file-mapping object to map into address space
- DWORD *dwDesiredAccess*, // access mode
- DWORD *dwFileOffsetHigh*, // high-order 32 bits of file offset
- DWORD *dwFileOffsetLow*, // low-order 32 bits of file offset
- DWORD *dwNumberOfBytesToMap* // number of bytes to map

);

Zakończona sukcesem zwraca **adres bazowy pb** w PAO, mapowanego obszaru.

hFileMappingObject: uchwyt na **ObiektMapowanuPlik**, zwrócony przez **CreateFileMapping**

dwDesiredAccess: w jaki sposób będzie się korzystać z danych pliku:

FILE_MAP_WRITE, **FILE_MAP_READ**,
FILE_MAP_ALL_ACCESS, **FILE_MAP_COPY**

Wcześniej należy ustawić odpowiednie parametry w **CreateFileMapping**.

dwFileOffsetHigh, dwFileOffsetLow: informują system, który bajt pliku ma być zmapowany jako pierwszy bajt **widoku**.

☞ Nie trzeba od razu mapować całego pliku.

☞ Można zmapować jego fragment zwany **widokiem**.

Przesunięcie musi być wielokrotnością systemowej ziarnistości alokacji (*allocation granularity*), w systemach 32-bitowych 64 KB.

dwNumberOfBytesToMap: jaka część pliku będzie zmapowana na przestrzeń adresową (obszar przestrzeni adresowej, który ma być zarezerwowany).

Dla wartości **0** system spróbuje zmapować **widok** od **Offsetu** aż do końca pliku.

Wywołując funkcję **MapViewOfFile** z flagą **FILE_MAP_COPY**, system przydzieli pamięć fizyczną z systemowego **pliku wymiany**.

Czytając mapowany widok pliku, system nie korzysta ze stron przydzielonych w pliku wymiany.

Gdy wątek procesu po raz pierwszy zapisuje coś pod adresem pamięci **w ramach mapowanego widoku pliku**, system natychmiast:

- skopiuje stronę oryginalnych danych do jednej ze stron przydzielonych w pliku wymiany,
- zmapuje tę kopię na przestrzeń adresową procesu.

Od tej chwili wątki będą sięgać do jego **lokalnej** kopii danych i **nie** będą mogły odczytać ani zmodyfikować **oryginału**.

Po wykorzystaniu zmapowanego obszaru pliku w PAO należy go zwolnić.

BOOL **UnmapViewOfFile**(LPCVOID *lpBaseAddress*);

Funkcja zwalnia obszar PAO, kopiując wprowadzone w nim zmiany do **pliku na dysku**

Zakończona sukcesem zwraca wartość niezerową.

lpBaseAddress: adres bazowy zwalnianego obszaru - address where mapped view begins

Jest to wartość zwrócona wcześniej przez funkcję **MapViewOfFile**.

Uwaga: system buforuje strony z danymi pliku i nie aktualizuje na bieżąco dyskowego obrazu pliku podczas pracy z jego mapowanym widokiem.

Funkcja **FlushViewOfFile** zmusza system aby strony były natychmiast zapisywane na dysku.

BOOL **FlushViewOfFile**(

LPCVOID *lpBaseAddress*, // start address of byte range to flush

DWORD *dwNumberOfBytesToFlush* // number of bytes in range

);

Zakończona sukcesem zwraca wartość niezerową

lpBaseAddress: adres bajtu w widoku pliku mapowanego, zaokrąglony w dół do granicy strony.

dwNumberOfBytesToFlush: liczba bajtów zrzucających na dysk.

System zaokrągla tę liczbę w górę, tak aby całkowita liczba bajtów była wielokrotnością objętości strony.

Wywołanie **FlushViewOfFile** bez wcześniejszej zmiany danych na stronie, powoduje natychmiastowy powrót w miejsce wywołania, nie zapisując niczego na dysku.

2.1. Dostęp do **istniejącego** już ObiektuMapowaniePliku

HANDLE **OpenFileMapping**(

DWORD *dwDesiredAccess*, // access mode: FILE_MAP_WRITE, FILE_MAP_READ,
// FILE_MAP_ALL_ACCESS, FILE_MAP_COPY

BOOL *blnHeritHandle*, // TRUE indicates that the new process **inherits** the handle.

LPCTSTR *lpName* // pointer to **name** of file-mapping object

);

Funkcja najpierw sprawdza zabezpieczenia, a dopiero potem zwraca wartość uchwytu.

Jeśli użytkownik ma prawo dostępu do istniejącego **OMapowaniePliku**, funkcja zwraca uchwyt.

Jeśli nie ma prawa funkcja zwróci NULL, a wywołanie **GetLastError** wartość **ERROR_ACCESS_DENIED (5)**.

Poniższe wywołanie umożliwia dostęp do istniejącego Obiektu z prawem czytania.

HANDLE hFileMapping = **OpenFileMapping**(FILE_MAP_READ, FALSE, "MyFileMapping");

2.2. Pliki mapowane w pamięci reprezentujące plik wymiany

Można utworzyć plik mapowany w pamięci, reprezentujący **systemowy plik wymiany**.

Należy wywołać **CreateFileMapping** z parametrem **hFile = INVALID_HANDLE_VALUE**.

HANDLE **hFile** = (HANDLE) **0xffffffff**; // = -1

system przydzieli pamięć fizyczną w **systemowym pliku wymiany**.

O ilości przydzielonej pamięci decydują parametry **CreateFileMapping**.

Po utworzeniu **ObiektMapowanyPlik** i zmapowaniu jego widoku na przestrzeń adresową procesu, może on używać go, jakby to był obszar pamięci RAM.

Chcąc dzielić te dane z innymi procesami, należy wywołać **CreateFileMapping** z ustawionym parametrem **lpName** na "**łańcuch_tekstowy**".

Gdy jakiś proces zechce sięgnąć do tej pamięci, wystarczy, że wywoła **CreateFileMapping** lub **OpenFileMapping** i przekaże tę samą nazwę przez **lpName**.

Należy sprawdzać, czy wartość zwracana przez CreateFile nie wskazuje na błąd.

Jeśli wywołanie **CreateFile** kończy się niepowodzeniem, funkcja zwraca **INVALID_HANDLE_VALUE**.

```
HANDLE hFile = CreateFile(...);  
HANDLE hMap = CreateFileMapping(hFile, . . .);  
if (hMap == NULL) return(GetLastError());
```

☞ **Programista nie sprawdził** czy **udało się utworzyć plik**.

W efekcie wywołanie **CreateFileMapping** może przekazać przez parametr **hFile** wartość: **INVALID_HANDLE_VALUE**,

co spowoduje zmapowanie **pliku wymiany** a nie planowany pliku dyskowego.

Gdy dojdzie do usunięcia **ObiektMapowanyPlik**, dane zapisane w jego pamięci (w pliku wymiany) zostaną zniszczone przez system.

Program **Mapp1** zapisuje do pliku dyskowego tekst: **qwert asdfgh**.

Następnie mapuje plik w przestrzeni PAO i dopisuje do niego tekst: **123456**.

```
#include <windows.h>
#include <cstdlib>
#include <stdio>
using namespace std;
#define BYTESToREAD 35

int main() // Mapp1
{
    DWORD readed = 0, writed = 0;
    char buf[BYTESToREAD], buf1[BYTESToREAD];
    char nameF[30] = "dlaMapp1.txt", *pb;
    HANDLE f, ff, fm;

    f = CreateFile(nameF, GENERIC_READ|GENERIC_WRITE, 0, 0, CREATE_ALWAYS, 0, 0);
    WriteFile(f, "qwert asdfgh", 12, &writed, NULL);
    printf("rozmiar pliku: %d \n", GetFileSize(f, NULL));

    //-----Utworzenie obiektu reprezentującego plik zmapowany
    fm = CreateFileMapping(
        f, // wskaznik na ObiektPlikowy od CreateFile
        NULL, // standardowe atrybuty bezpieczeństwa
        PAGE_READWRITE, // czytanie i pisanie (powiazany z 2-gim par. CreateFile)
        0, // mały plik
        sizeof(buf), // rozmiar pliku
        NULL ); // bez własnej nazwy

    //-----Przydzielenie obszaru w PAO na odwzorowanie pliku
    pb = (char*)MapViewOfFile(
        fm, // uchwyt zwrócony przez CreateFileMapping
        FILE_MAP_WRITE, // tylko do pisania
        0, // mały plik
        0, // mapowanie od poczatku pliku
        0 ); // mapowania całego pliku

    memcpy(pb + writed, "123456", 6); // modyfikacja pliku w PAO

    UnmapViewOfFile((void *)pb); // zwolnienie pamieci przeznaczonej na odwzorowanie pliku
    CloseHandle(fm); CloseHandle(f); ; // zamknięcie uchwytów do Obiektów jądra

    puts("Odczyt funkcjami systemu Windows po modyfikacji:");
    ff = CreateFile(nameF, GENERIC_READ, 0, 0, OPEN_EXISTING, 0, 0);
    printf("rozmiar pliku: %d \n", GetFileSize(ff, NULL));

    ReadFile(ff, buf1, BYTESToREAD, &readed, NULL);
    puts(buf1);
    CloseHandle(ff);

    //getchar();
    return 0;
}
```

rozmiar pliku: 12

Odczyt funkcjami systemu Windows po modyfikacji

rozmiar pliku: 35

qwert asdfgh123456

Program **Mapp2** tworzy roboczy plik tekstowy i coś w nim zapisuje.

Następnie używając techniki Mapowania Pliku: -kopiuje fragmenty pliku do tablicy tekstowej,
-nadpisuje fragment pliku.

```
#include <windows.h>
#include <cstdlib>
#include <stdio>
using namespace std;

int main() // Mapp2 mapowanie pliku danych w przestrzeni procesu
{
    HANDLE hF = NULL; // uchwyt do pliku
    HANDLE hMapFile = NULL; // uchwyt do obiektu reprezentującego plik zmapowany
    char *pMapFile; // wskaznik na poczatku obszaru zmapowanego pliku w PAO
    char str[3][7], nameF[30] = "dlaMapp2.txt";
    char Buf[] = "abcdefghijklmnoprstuvwz";
    DWORD writed = 0;
    int size = sizeof(str[0]) - 1, i, sizeBuf = sizeof(Buf)-1;

    hF = CreateFile(nameF, GENERIC_READ|GENERIC_WRITE, 0, 0, OPEN_ALWAYS, 0, 0);
    if (hF == INVALID_HANDLE_VALUE) { printf("CreateFile error: %d.\n", GetLastError()); getchar(); return(1); }

    BOOL wynik = WriteFile(hF, Buf, sizeBuf, &writed, NULL);
    if (!wynik) { printf("WriteFile error: %d.\n", GetLastError()); getchar(); return(3); }

    DWORD sizeF = GetFileSize(hF, 0); printf("sizeFile = %d\n", sizeF);

    hMapFile = CreateFileMapping(hF, NULL, PAGE_READWRITE, 0, sizeF+8, NULL);
    if (hMapFile==NULL) { printf("CreateFileMapping error: %d\n", GetLastError()); getchar(); return 1; }

    pMapFile = (char *)MapViewOfFile(hMapFile, FILE_MAP_ALL_ACCESS, 0, 0, 0);
    if (pMapFile==NULL) { printf("Brak możliwości przydzielenia PAO."); getchar(); return 1; }

    puts(pMapFile); // ← wydruk zawartości pliku

    // mod. 1: umieszczenie fragmentów pliku w postaci łańcuchów, w tablicy tekstowej -----
    for (i=0; i<3; i++) {
        memcpy(str[i], pMapFile + i*size, size);
        str[i][6]='\0'; }

    printf("\n Zawartosc tablicy z fragmentami pliku:\n"); for (i=0; i<3; i++) puts(str[i] );

    // mod. 2: nadpisanie fragmentu pliku -----
    memcpy(pMapFile+1*size, "123456", size);

    UnmapViewOfFile(pMapFile);
    CloseHandle(hF); CloseHandle(hMapFile);

    // --odczyt z pliku po modyfikacji funkcjami języka C
    // nie stosować w programach docelowych
    puts("--odczyt z pliku po modyfikacji:");
    char zn;
    FILE *pF1 = fopen(nameF, "r");
    while ((zn=getc(pF1)) != EOF) putc(zn, stdout);
    fclose(pF1);

    return 0;
}
```

sizeFile = 23

abcdefghijklmnoprstuvwz

Zawartosc tablicy z fragmentami pliku:

abcdef
ghijkl
mnoprs

----odczyt z pliku po modyfikacji:

abcdef123456mnoprstuvwz

2.3. Adres bazowy pliku mapowanego

Funkcja *MapViewOfFileEx* pozwala sugerować konkretny adres na mapowanie pliku.

LPVOID **MapViewOfFileEx**(

```
HANDLE hFileMappingObject,  
DWORD dwDesiredAccess,  
DWORD dwFileOffsetHigh,  
DWORD dwFileOffsetLow,  
DWORD dwNumberOfBytesToMap,  
LPVOID lpBaseAddress // suggested starting address for mapped view  
);
```

Ostatni parametr służy do przekazania adresu bazowego przewidzianego na mapowanie pliku.

Adres ten musi wypadać na granicy **ziarnistości alokacji** (64 KB); w przeciwnym razie *funkcja* zwraca błąd = NULL

zaś *GetLastError* ERROR_MAPPED_ALIGNMENT (1132).

Jeśli system nie może zmapować pliku we wskazanym miejscu (np.: plik jest zbyt duży) funkcja zwraca NULL, i nie próbuje szukać innej, nadającej się przestrzeni adresowej.

Wywołując *MapViewOfFileEx* należy podać adres należący do strefy trybu użytkownika aktualnego procesu, gdyż inaczej funkcja zwróci NULL.

Ustawienie parametr *lpBaseAddress* na NULL powoduje, że funkcja działa jak *MapViewOfFile*.

MapViewOfFileEx jest przydatna przy dzieleniu danych z innymi procesami poprzez **plik mapowany w pamięci**.

Może być potrzebny taki plik dostępny pod **określonym adresem**.

2.4. Uwagi o zamykaniu ObiektMapowaniePliku i ObiektuPliku

Praca z plikami mapowanymi w pamięci polega na:

- utworzeniu/Otwarcu **ObiektuMapowaniaPliku**,
- użyciu tego Obiektu do zmapowania widoku **pliku** na przestrzeń adresową procesu.

Aby zamknąć OMPliku, wystarczy wywołać dwukrotnie funkcję **CloseHandle** - po jednym razie na każdy uchwyt.

Wywołanie funkcji **MapViewOfFile** zwiększa licznik użyć ObiektuPliku oraz OMPliku.

```
HANDLE hFile = CreateFile(...);  
HANDLE hFileMap = CreateFileMapping(hFile, . . .);  
PVOID pvFile = MapViewOfFile(hFileMap, ...);  
// kod korzystający z pliku mapowanego w pamięci.  
  
UnmapViewOfFile(pvFile);  
CloseHandle(hFileMapping) ;  
CloseHandle(hFile);
```

```
HANDLE hFile = CreateFile(...);  
HANDLE hFileMap = CreateFileMapping(hFile, . . .);  
CloseHandle (hFile) ;  
PVOID pvFile = MapViewOfFile(hFileMap, ...);  
CloseHandle(hFileMapping);  
// kod korzystający z pliku mapowanego w pamięci.  
  
UnmapViewOfFile(pvFile) ;
```

Tworząc dodatkowe OMPliku na podstawie tego **samego pliku** lub mapując więcej niż jeden widok tego samego OMPliku, nie można zbyt szybko wywołać *CloseHandle* –

będą potrzebne te uchwyt w dodatkowych wywołaniach *CreateFileMapping* i *MapViewOfFile*.

W programie **Mapp1,2** funkcje języka C++ `memcpy()` i `memmove()`, działające na PAO, wykorzystano do modyfikacji danych w dyskowym pliku tekstowym, poprzez jego **zmapowanie**.

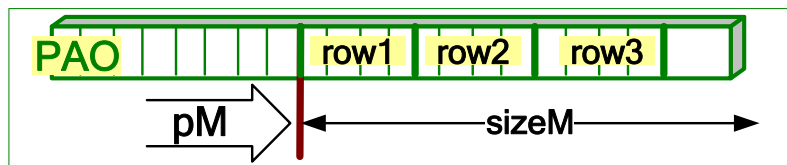
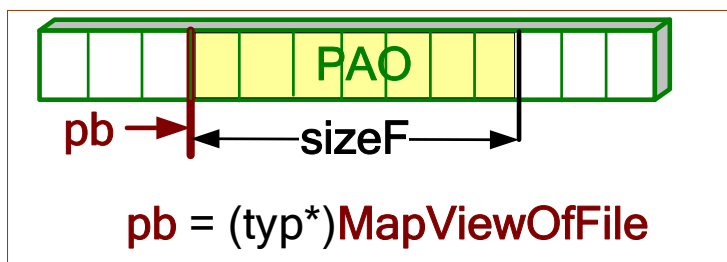
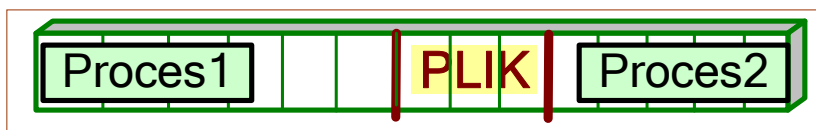
```
void *memcpy(void *s1, const void *s2, size_t n);
```

Kopiuje **n** bajtów z miejsca wskazywanego przez **s2** w miejsce wskazywane przez **s1**.

```
void *memmove(void *s1, const void *s2, size_t n);
```

Kopiuje **n** bajtów z miejsca wskazywanego przez **s2** w miejsce przez **s1**; korzysta z buforu, aby możliwe było kopiowanie do obszaru, który zachodzi na obszar źródłowy. Zwraca wartość **s1**

KU PAMIĘCI

W języku C++ dostępny jest operator **New**

```
double *B = new double [rozmiar];
```

```
double (*pM)[50];          pM = new double [row][50];
```

Uwaga:

Funkcje typu:

```
FILE *pF1 = fopen(nameF, "r"),  
zn=getc(pF1), putc(zn, stdout),  
fclose(pF1)
```

i podobne są funkcjami języka C/C++, obsługującymi operacje plikowe.

W programach docelowych nie stosować w operacjach plikowych funkcji języka C/C++, lecz wyłącznie funkcje Systemu Operacyjnego.

Zadanie 2.1

W programie **Mapp2** odczyt kontrolny zawartości plików funkcjami języka C++, zastąpić funkcjami Systemu Operacyjnego.

Zadanie 2.2

Plik dyskowy zawiera wektor V[12] liczb typu `double`, zapisany w postaci binarnej.

Napisać program, *wykorzystujący technikę mapowania pliku*, który dopisze do wektora:

- cztery nowe liczby na końcu wektora,
- trzy nowe liczby w środku wektora.

→ Operacje dyskowe realizować wyłącznie funkcjami systemu operacyjnego.

Zadanie 2.3

Plik dyskowy zawiera macierz M[8][11] liczb typu `double`, zapisaną w postaci binarnej.

Napisać program, *wykorzystujący technikę mapowania pliku*, który dopisze do macierzy:

- dwa nowe wiersze na końcu macierzy,
- dwa nowe wiersze w środku macierzy (np. za wierszem 4-tym).

→ Operacje dyskowe realizować wyłącznie funkcjami systemu operacyjnego.